

รายงานการจัดการความรู้
(KM-Knowledge Manegment)

เรื่อง การตั้งรูปแบบข้าราชการส่วนท้องถิ่น จัดทำโดย

คณะกรรมการการจัดการความรู้ สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลทองหลาง

คานา

สวัสดีครับ เพื่อนๆ ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่นทุกท่านคะ หนังสือเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ทุกท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแต่งกายเครื่องแบบราชการของข้าราชการองค์การ บริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบลที่ถูกต้อง และเมื่อได้ เรียนรู้แล้วพึงนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดความน่าเชื่อถือต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ ความสง่างามในตัว บุคคลผู้สวมใส่เครื่องแบบ ซึ่งผู้อื่นได้ไม่มีสิทธิแต่งเครื่องแบบ ข้าราชการนี้ เพื่อจะให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนเป็นเจ้าของที่ส่วนท้องถิ่น โดยชอบด้วย กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หลังจากที่ทุกท่านได้อ่านหนังสือ เล่มนี้แล้ว หวังว่าทุกท่านจะได้รับความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องนำไปปฏิบัติได้อย่างสมกับคำว่า ศักดิ์ศรีข้าราชการไทยกันนะคะ ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้น้องๆ ที่มีความใฝ่ฝันอยากเป็นข้าราชการ ได้มีแรงบันดาลใจพยายามสอบเข้ารับราชการต่อไปครับ...

สำนักงานปลัด อบต.

สารบัญ

คำนำ	๑
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีทากี)	๓
ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวข้าราชการ)	๕
การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๘
ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)	๑๒
อินทราณูเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีทากี) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น	๑๓
อินทราณูเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีทากี) ของลูกจ้างประจำ	๑๗
อินทราณูของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)	๑๘
อินทราณูสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๒
เครื่องหมายแสดงประเภทสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น	๒๕
คำถามที่พบบ่อยๆ เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ	๒๖

=====

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีเทา)

=====

ข้าราชการ พนักงานส่วนตำบลที่บรรจุใหม่ และที่ปฏิบัติงานอยู่เดิม หรือผู้บริหาร ท้องถิ่นรวมถึงสมาชิกสภาท้องถิ่น หลายท่านอาจเคยสงสัยว่าตนเองนั้น แต่ ภายเครื่องแบบข้าราชการ ได้ถูกต้องหรือไม่ นั้น เวลาที่เห็นข้าราชการฯ คนอื่นสวมใส่เครื่องแบบมาปฏิบัติราชการ และในงานพิธี การมีการแต่งกายด้วยชุดขาวทั้งชุด หรือบาง งานพิธีทำไม่ถึงแต่งเสื้อสีขาวกางเกงกระโปรงสีดำ ทำไมไม่ให้สีขาวล้วน เพราะอะไร เดียวเราจะมีความรู้เรื่องนี้มาแลกเปลี่ยนกันให้เข้าใจเป็นแนวทางปฏิบัติ เดียวกันนะคะ ว่า เครื่องแบบข้าราชการท้องถิ่นแต่ละชุดเค้ามีชื่อเรียกที่เป็นทางการว่าอย่างไร และการ ประดับอินทราณู การติดแพรแถบ การติดสังกัด และป้ายชื่อตนประดับอย่างไรจึง เรียกว่า ถูกต้อง ลองมาศึกษา เครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นซึ่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๒) ออกตามความใน พระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้ระบุไว้กันครับ

๑. เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดสีเทา) มี ๒ ประเภท

๑.๑ เครื่องแบบสีเทาคอพับ (แขนยาว / แขนสั้น)

๑.๒ เครื่องแบบสีเทาคอแปะ

= ตัวอย่างเครื่องแบบกาฬิคือพับ (แขนยาว/แขนสั้น) =

เครื่องแบบสีกาฬิคือพับแขนยาว

ส่วนเนื้องานทนายที่แต่งเครื่องแบบนายยศ 5

สุภาพบุรุษ

- เสื้อคอพับแขนยาวสีกาฬิ
- กางเกงขายาวสีกาฬิ
- เข็มขัดทำด้วยผ้าตัวเดียวกับเสื้อ กั้นเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปพระพุทธรูปอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดกุญแจ
- รองเท้าหนังสีน้ำตาลหรือสีเทาเข้ม เข็มขัดสีน้ำตาล หรือสีน้ำเงิน
- ถุงเท้าสีน้ำตาลหรือสีน้ำเงิน สีสันเดียวกับรองเท้า
- เครื่องหมายยศปักไว้ที่อกขวาของอก กางเกงขากว้างครึ่งตัวปักคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มชายมี 5 ขีดอกมือ ด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทราวุฒิสัญญากับเนื้องาน
- ปาละสีนพเรณูประดับอกของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเนื้องานด้านหน้าอกขวา

เครื่องแบบสีกาฬิคือพับแขนยาว

ส่วนเนื้องานทนายที่แต่งเครื่องแบบนายยศ 5

สุภาพสตรี

- เสื้อคอพับแขนยาวสีกาฬิ
- กระโปรงยาวปิดเข่าสีกาฬิ
- เข็มขัดทำด้วยผ้าตัวเดียวกับเสื้อ กั้นเข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง มีรูปพระพุทธรูปอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด ไม่มีเข็มสำหรับสอดกุญแจ
- รองเท้าหนังสีน้ำตาลหรือสีเทาเข้ม เข็มขัดสีน้ำตาล หรือสีน้ำเงินแบบปิดปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- เครื่องหมายยศปักไว้ที่อกขวาของอก กางเกงขากว้างครึ่งตัวปักคอเสื้อด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มชายมี 5 ขีดอกมือ ด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ประดับอินทราวุฒิสัญญากับเนื้องาน
- ปาละสีนพเรณูประดับอกของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเนื้องานด้านหน้าอกขวา

= ตัวอย่างเครื่องแบบกาฬิคือพับ =

เครื่องแบบสีกากีคอเบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

ความรู้เกี่ยวกับเครื่องแบบพิธีการ (ชุดขาวราชการ)

เครื่องแบบสีกากีคอเบะแขนสั้น

สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 7

สุภาพบุรุษ

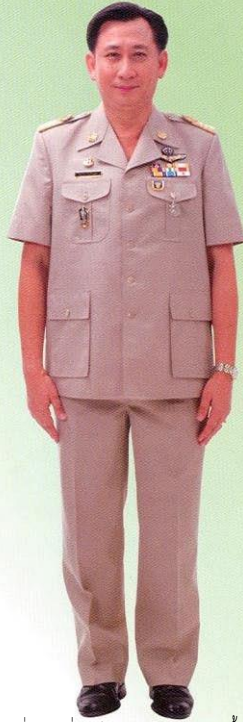
- ◆ เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
 - ◆ กางเกงขายาวสีกากี
 - ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือหุ้มข้อ หรือ วัสดุเทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาล สีดียวกับ รองเท้า
๒. เครื่องแบบพิธีการมี ๔ ประเภท
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย สังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอ และด้านหน้าทั้ง ๒ ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ระดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ
 - ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือ กระเป๋

๒.๓ เครื่องแบบครึ่งยศ

๒.๔ เครื่องแบบเต็มยศ

๒.๕ เครื่องแบบสโมสร ในที่นี้... ของทูตถึงเฉพาะเครื่องแบบที่พบเห็นกันบ่อยๆ นะคะมีดังนี้

เครื่องแบบปกติขาว (กางเกงขาว+เสื้อขาว) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

สุภาพสตรี

- ◆ เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีกากีแขนสั้น
- ◆ กระโปรงยาวปิดเข้าสีกากี
- ◆ เข็มขัดทำด้วยผ้าสีกากีสีเดียวกับเสื้อ หัวเข็มขัดสีเหลี่ยมทึบผ้าคาดทับเสื้อ
- ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือรัดส้น หรือวัสดุ เทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลแบบปิด ปลายเท้าไม่มีลวดลาย สูงไม่เกิน 10 เซนติเมตร
- ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมาย สังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอ และด้านหน้าทั้ง 2 ข้าง เข็มกทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวาเหนือป้ายชื่อ ที่ไหล่ระดับอินทราวุธสีเดียวกับเสื้อ
- ◆ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือ กระเป๋

ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋แขนชาย

ชาย ให้ใช้เสื้อแบบราชการสีขาว ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ใช้ดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ ๕ ดุม ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชาฯ ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านซ้าย

หญิง ให้ใช้เสื้อนอกคอแฉะสีขาวแบบคอแหลมหรือคอป้าน แขนยาวถึงข้อมือ มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ติดเครื่องหมายแสดงสังกัดที่ปกคอเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้าง ติดเครื่องหมายแสดงประเภทที่อกเสื้อด้านขวา ที่แนวสวอบอกมีดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ๓ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอแหลม และดุม ๕ ดุม สำหรับแบบเสื้อคอป้าน มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ากะเดียงเล็กน้อยไม่มีใบปกกระเป๋า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาวผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อด้านซ้าย

= ตัวอย่างเครื่องแบบปกติขาว =

<p>เครื่องแบบปกติขาว สวมเนื้อมัดหมายยี่ห้อเครื่องแบบหมายเลข 4</p> <p>สุภาพบุรุษ</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทึบออกทั้งสองข้าง กระเป๋ามีใบปกกระเป๋า ❖ กางเกงขาวแบบราชการชายาว ❖ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ❖ ถุงเท้าสีดำ ❖ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋า ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองลายช้อยพฤษ์เต็มแผ่นปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ 	<p>เครื่องแบบปกติขาว สวมเนื้อมัดหมายยี่ห้อเครื่องแบบหมายเลข 4</p> <p>สุภาพสตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ เสื้อชั้นนอกคอแฉะสีขาวแบบคอแหลมกระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอป้านกระดุม 3 เม็ด กระเป๋ากะเดียงด้านล่าง 2 ข้าง ❖ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเงื่อนกะลาสี ❖ กระโปรงสีขาวยาวคลุมเข่า ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ❖ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ❖ ประดับแพรแถบย่อของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครติดที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกัทม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองลายช้อยพฤษ์เต็มแผ่นปลายมนติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์
--	--

☐ เครื่องแบบเครื่องยศ หรือ ปกติขาวเครื่องยศ (กางเกงดำ-เสื้อขาว) + เครื่องราชฯ ลักษณะ และส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่กางเกงหรือกระโปรง ให้ใช้ผ้าสักหลาดหรือ เสริมสีดำประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

= ตัวอย่างเครื่องแบบเครื่องยศ =

<p>เครื่องแบบเครื่องยศ สวมเนื้อมัดหมยใต้เครื่องแบบหมายเลข 2</p> <p>สุภาพบุรุษ</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอก เสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามัดโบปกกระเป๋ ❖ กางเกงชายาวสีดำแบบราชการชายาว ❖ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ❖ ถุงเท้าสีดำ ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกหม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ <p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)</p>	<p>เครื่องแบบเครื่องยศ สวมเนื้อมัดหมยใต้เครื่องแบบหมายเลข 2</p> <p>สุภาพสตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ เสื้อขึ้นนอกคอแบบสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอปานกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจาะด้านล่าง 2 ข้าง ❖ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเชือกกลาสี ❖ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ❖ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวัสดุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ❖ ถุงน่องหรือถุงเท้าขาวสีเนื้อ ❖ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัดกรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกหม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองลายช่อชัยพฤกษ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ <p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ไม่สวมสายสะพาย)</p>
---	---

□ ปกติขามเต็มยศ (กางเกงดำ-สีขาว) + เครื่องราชฯ สายสะพาย (لامي) นิยมแต่งในวันที่ ๕ ธันวาคมทราบ ลักษณะและสวมประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ สวมสายสะพาย

= ตัวอย่างเครื่องแบบเต็มยศ =

<p>เครื่องแบบเต็มยศ สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1</p> <p>สุภาพบุรุษ</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อคอปิดสีขาวแขนยาว มีกระเป๋าทิ้งอก เสื้อทั้งสองข้าง กระเป๋ามีโบปกกระเป๋ ◆ กางเกงขายาวสีดำแบบราชการชายาว ◆ เสื้อใช้กระดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ ขนาดใหญ่ 5 เม็ด ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวีดดูเทียมหนังสีดำ ◆ ถุงเท้าสีดำ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด กรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองสายช้อยชุกซ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ <p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม.,ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ</p>	<p>เครื่องแบบเต็มยศ สวมเมื่อนัดหมายให้แต่งเครื่องแบบหมายเลข 1</p> <p>สุภาพสตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ เสื้อขึ้นนอกคอแบะสีขาวแบบคอแหลม กระดุม 5 เม็ด หรือแบบคอปานกระดุม 3 เม็ด กระเป๋าจาะด้านล่าง 2 ข้าง ◆ เสื้อข้างใน เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวผูกผ้าพันคอสีดำเนียนกลาสี ◆ กระโปรงสีดำยาวคลุมเข่า ◆ รองเท้าหนังหุ้มส้นหรือวีดดูเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ◆ ถุงน่องหรือถุงเท้ายาวสีเนื้อ ◆ เครื่องหมายสังกัด ใช้เครื่องหมายสังกัด กรุงเทพมหานครที่ปกคอเสื้อทั้ง 2 ข้าง เข็มกม. ติดที่อกเสื้อด้านขวา อินทรธนูพื้นสีทาสีดำปักคันทองสายช้อยชุกซ์เต็มแผ่นปลายมนติดคุดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ <p>ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานตามชั้นสายสะพาย (ป.ม.,ป.ช., ม.ว.ม. และ ม.ป.ช.) สำหรับผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งเหมือนเครื่องแบบครึ่งยศ</p>
--	---

การประดับเครื่องหมายข้าราชการส่วนท้องถิ่น

จากภาพตามโมเดลข้างบนนี้ เป็นภาพรวมการแต่งกายข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือ การประดับเครื่องหมายข้าราชการ สำหรับข้าราชการใหม่ทุกท่านจะ ได้มองเห็นการแต่งกายที่ถูกต้องตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งโมเดล เป็น ตัวอย่างเครื่องแบบข้าราชการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งในแต่ละ กระทรวงจะมีความแตกต่างกันในส่วนของเครื่องหมายแสดงสังกัด นั้นเอง สามารถอธิบายตามโมเดลได้ ดังนี้

เสื้อ (ชาย - หญิง)

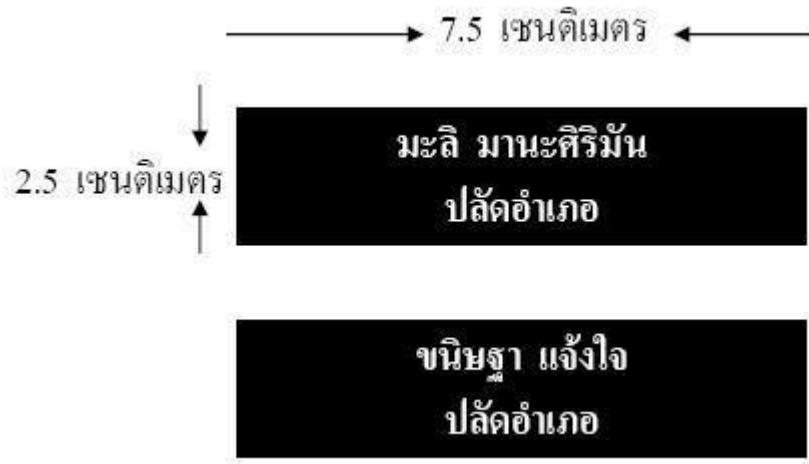
เสื้อสีกาก็คอพับ แขนยาวมีกระเป๋ายึดติดหน้าอกข้างละ ๑ กระเป๋ามีแถบอยู่ตรงกลางตามทางแนวตั้ง ไปบกกระเป๋ารูปมน ชายกลางแหลมตัวเสื้อผ่าอกตลอด ติดกระดุมตามแนว อกเสื้อ ๖ เม็ด (รวมกระดุม คอเม็ดบนสุด) ไม่มีจีบด้านหลัง

กางเกง และกระโปรง

- กางเกงสีกาก็ ชายยาว ขาตรง ไม่มีลวดลาย ไม่พับปลายขา กระเป๋ายึดติด มีจีบด้านหลังหรือ ด้านข้าง มีจีบหน้า หรือ ไม่มีก็ได้
- กระโปรงสีกาก็ ยาวปิดเข้า ปลายบานเล็กน้อยห้ามปลายบานเป็นลู่ หรือตัดปลายยาวครึ่งน่อง มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ หรือไม่มีก็ได้ แต่ ห้ามมีจีบรอบ

หมายเหตุ : การแต่งกายชุดสีกาก็ เป็นการแต่งกายของข้าราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นระเบียบคนละฉบับ ชุดปกติขาวไม่ใช่ ข้าราชการที่แต่งได้

ป้ายชื่อ

ป้ายชื่อ พื้นสีดำ แสดงชื่อตัว ไม่มีคำนำหน้า ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่ง ไม่มีสัญลักษณ์และ ขอบขาว ติดที่หน้าอกเสื้อเหนือกระเป๋าด้านขวาประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร

เข็มขัด ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีครุฑอยู่ตรงกลางหัวเข็มขัด ขณะคาดเข็มขัด ห้ามคาดเข็มขัดปล่อยชายยาว ปลายเข็มขัด ควรผลัดเฉพาะส่วนที่หุ้มด้วยโลหะเท่านั้น หรือ ไม่ก็สอดซ่อนปลายไว้

เครื่องหมายแสดงสังกัด

เครื่องหมายแสดงสังกัด จะมีความแตกต่างกันในแต่ละกระทรวงในส่วนของกระทรวง มหาดไทย จะมีลักษณะทำด้วยโลหะโปร่งสีทอง เป็นรูปตราราชสีห์ (ห้ามเคลือบพลาสติก) ติดบริเวณคอ เสื้อทั้งสองข้างหันหน้าเข้าหากันติดกลางปกเสื้อ

รองเท้า

ชาย เป็นรองเท้าวัดสั้น หรือหุ้มข้อ ทำด้วยหนัง หรือวัสดุเทียมหนังสีดำ หรือ สีน้ำตาล ไม่มีลวดลาย ถูงเท้าสีเดียวกับรองเท้า

หญิง เป็นรองเท้าวัดสั้นปิดปลายเท้า หรือรัดสั้นปิดปลายเท้า ทำด้วยหนัง หรือวัสดุ เทียมหนังสีดำ หรือสีน้ำตาลไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร ถูงเท้ายาสีเนื้อ

=====

ความรู้เกี่ยวกับแพรแถบเหรียญที่ระลึก (แพรแถบสี)

=====

แพรแถบ

หลายคนคงเคยสงสัยเวลาที่เห็นเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการส่วน
ท้องถิ่น บริเวณอกด้านซ้ายจะมีแถบสีลักษณะแตกต่างกันไป แล้วมันมีความหมายอย่างไร คิดไปเพื่อ
อะไร คิดเพื่อความสวยงามหรือเปล่า หรือว่าเป็นเครื่องแสดงวิทยฐานะ จากนั้นไปเพื่อนๆ คงจะได้เข้าใจ
กันมากขึ้นครับ

แถบสีนั้นเรียกว่า "แพรแถบย่อ" ซึ่งจะขึ้น ชั้นละก็เหรียญก็ตามแต่ ซึ่งโดยทั่วไปจะมี ชั้นละ ๓ เหรียญ แพรแถบ ทำด้วยผ้าแพรแถบ ไม่มีพลาสติก
หุ้มติดที่หน้าอกเหนือกระเป๋าด้านซ้าย ประมาณ ๐.๕ เซนติเมตร ในตอนต้นนี้จะกล่าวถึงแพรแถบย่อเหรียญที่ระลึกก่อนเพราะถือเป็นแพรแถบ ชั้นต้นที่สามารถประดับได้ เหรียญที่
ระลึกประดับแพรแถบนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าฯ ให้กรมธนารักษ์จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวโรกาสต่าง ๆ จะใช้ประดับชุดปกติขาวใน งานพิธี
การหรือชุดปฏิบัติงาน (ชุดกาگی)

อินทราฐเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ระดับซี ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แฉกเล็ก อย่างบาง แฉบบนขมวด

ระดับซี ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แฉกเล็ก แฉบบนขมวด

ระดับซี ๓ - ๔

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แถบเล็ก แถบขนมวด

ระดับซี ๕ - ๖

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๓ แถบเล็ก แถบบนขมวด

ระดับซี ๗ - ๘

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แถบใหญ่ แถบบนขมวด

ระดับซี ๙ ขึ้นไป

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แถบใหญ่ แถบบนขมวด เพิ่มครุฑพ่าห์

อินทราฐนเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี) ของลูกจ้างประจำ

ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๑

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แฉกเล็ก อย่างบาง กว้าง ๕ มิลลิเมตร แฉกบนขมวดกลม

ไม่ตวัดปลาย

ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๒

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๑ แฉก กว้าง ๑ ซม. อย่างอ่อน แฉกบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

ลูกจ้างประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๓ และ ๔

- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๒ แฉกเล็ก อย่างอ่อน แฉกบนขมวดกลมไม่ตวัดปลาย

- ลูกจ่าประจำผู้มีอัตราค่าจ้างเท่ากับเงินเดือนขั้นต่ำของข้าราชการ ระดับ ๕ และ ๖
- เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (ชุดกากี) ๓ แถบเล็ก อย่างอ่อน แถบบนขมวดกลมไม่ตัดปลาย

อินทรีของเครื่องแบบพิธีการ (ชุดปกติขาว)

เครื่องแบบพิธีการของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอินทรีขึงกว้าง

เช่นเดียวกับ ยาวตามความยาวของบ่า พื้นสีทาสีดำ ติดทับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ ไปคอ ด้านคอปลายมนติดคุมโลหะสีทองตรา ครุฑพ่าห์ ขนาดเล็ก อินทรีนี้มีลายดังนี้

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๑

- มีแถบสีทองกว้าง ๕ มิลลิเมตร เป็นขอบพื้นสีดำล้วนไม่มีข้อซัพพฤษ์

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๒

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักดิน สีทองลายข้อซัพพฤษ์มี ดอก ๑ ดอก ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ส่วนของอินทรี

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๓ และระดับ ๔

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตรเป็นขอบและปักด้ายทองลายช่อชัชพฤกษมีดอก ๒ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราวุธไม่เกินครึ่งหนึ่งของอินทราวุธ

พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๕ และระดับ ๖

- มีแถบสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร เป็นขอบและปักด้ายทองลายช่อชัชพฤกษมี ดอก ๓ ดอก เรียงตามส่วนยาวของอินทราวุธไม่เกิน ๓ ใน ๔ ส่วนของอินทราวุธ

- พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๗-๘ มีแถบสีทองกว้าง ๕ เซนติเมตรเป็นขอบและปิดดิ้นสีทองลายช่อชัยพฤกษ์ยาวตลอดส่วนกลางของอินทราวุ

- พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตำแหน่งระดับ ๙ ขึ้นไป มีลักษณะเหมือนช่อชัยพฤกษ์ ระดับ ๗- ๘ แต่เพิ่มเส้นฐานขึ้นมา ๑ เส้น

อินทราฐนุสำหรับผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น

สำหรับการแต่งกายของผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมีลักษณะการ แต่งกายเหมือนกับข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น เพียงแต่จะแตกต่างกันที่อินทราฐนุสำหรับระดับ เครื่องแบบผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นท่านนั้นครับ ตามนี้แสดงต่อไปนี้

ผู้บริหารท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีทากี)

เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

ผู้ช่วยผู้บัญชาการท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีทากี)

เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- ร้อยชวา
- เสาขานการชวา
- ท้ายปักขานการชวา

ธงชาติสหภาพโซเวียต

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีเทา)

เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เทศบาล
- อบต.
- เมืองพัทยา

ผู้ช่วยประธานสภาท้องถิ่น

เครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีกากี)

เครื่องแบบพิธีการ (ปกติขาว)

- เลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา
- ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา

เครื่องหมายยศประจำตำแหน่งผู้บังคับการกองพันและสมาชิกกองพัน
(สำหรับติดบนเครื่องแบบปฏิบัติราชการ (สีดากี) เท่านั้นอย่าใส่ลำลอง)

อจัตการบดีการสงครามจังหวัด

อจัตการบดีการส่วนตำบล

อจัตการบดีการ

อ้างอิงที่มาข้อมูลบางส่วนจาก :

- กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบเจ้าหน้าที่ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๙
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (สำนักงาน ก.ก.)

- <http://www.thailocalmeet.com/index.php?topic=๒๗๑๙๒.๐>

=====

คำถามที่พบบ่อยๆ : เกี่ยวกับการแต่งเครื่องแบบข้าราชการ

=====

๑. วันรายงานตัวเพื่อเริ่มปฏิบัติราชการ (บรรจุครั้งแรก) ต้องใส่ชุดราชการหรือไม่ ?

ตอบ : ต้องใส่ชุดกากีแขนยาวคอพับ

๒. ชุดข้าราชการ (สีกากี) สามารถใส่ในโอกาสใดบ้าง

ตอบ : ตามประเพณีนิยมจะขึ้นอยู่กับหน่วยงาน ว่ามีการส่งเสริมให้แต่งเครื่องแบบราชการหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น ในเทศบาล / อบต. จะนิยมใส่กันทุกวันจันทร์ หรือตามแต่โอกาสอื่นๆ เช่น ผู้ที่ต้องเข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น

๓. ชุดข้าราชการ (สีกากี) แขนสั้นและแขนยาว มีความนิยมใส่เช่นไร

ตอบ : ในปกติแล้ว ชุดข้าราชการ (สีกากี) แขนสั้น จะใส่ปฏิบัติราชการตามปกติทั่วไป ส่วนชุดข้าราชการ (สีกากี) แขนยาวนั้น จะใช้ในโอกาสที่ต้องการความสุภาพเรียบร้อยที่มากขึ้น เช่น วันรายงานตัว วันประชุมสภา วันรายงานตัว (โอน) ย้าย วันสอบเลื่อนระดับ

๔. ในการถ่ายรูปชุดปกติขาวนั้น ข้าราชการที่ได้รับการบรรจุครั้งแรก สามารถติดแถบแพรแถบ สีได้หรือไม่?

ตอบ : สามารถติดได้ เพราะแพรแถบสีนั้น คือ แพรแถบเหรียญที่ระลึก ซึ่งเป็นเหรียญที่ออกมา เนื่องในพระราชพิธีสำคัญต่างๆของประเทศไทยเพื่อเป็นที่ระลึก ซึ่งทุกๆคนสามารถประดับได้ โดยคนผู้นั้นจะต้องเกิดทันในปีที่มีการจัดพระราชพิธีนั้นๆ

๕. แพรแถบสี ทาไมบางคนมี ๓ ชั้น และบางคนมี ๒ ชั้น

ตอบ : กระประดับนั้น จะแตกต่างกันตามปี พ.ศ. ที่เกิด แต่ถ้าหากจะประดับเหรียญที่ระลึกที่ออกมาก่อนปีที่เกิดก็ไม่เป็นไร ถึงแม้จะผิดหลักแต่ก็เป็นเรื่องเล็กน้อยปกติแล้วจะโดนมองข้ามไปไม่มีความผิดอะไร เนื่องจากตามร้านมักจะทำแพรแถบที่เป็นแบบสำเร็จรูปมาซึ่งไม่มีทำไว้คนที่ เกิดในช่วงปีหลังๆ เพราะว่าทำออกมาแล้วสีไม่สวยคนไม่นิยมติดกัน

คณะผู้จัดทำ

๑. นายกิตติศักดิ์ ทองธนเศรษฐ์	หัวหน้าสำนักงานปลัด อบต. ๖	หัวหน้าทีมงานเครือข่าย
๒. สิบเอกอนุชา สิงพะเนา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ ๕	ทีมงานเครือข่าย
๓. นายวิทยา สิงพะเนา	บุคลากร ๖ว	ทีมงานเครือข่าย
๔. จำเริญเอกพงษ์ เทียบแสน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ ๕	ทีมงานเครือข่าย
๕. นางสาวณปภา บุญเพิ่ม	นักพัฒนาชุมชน ๕	ทีมงานเครือข่าย
๖. นางสาวปรีญาภรณ์ นานาค	นักวิชาการเงินและบัญชี ๖ว	ทีมงานเครือข่าย
๗. นางหทัยทิพย์ สุขสุวรรณ	เจ้าพนักงานธุรการ ๓	ทีมงานเครือข่าย
๘. นางสาวกนกลักษณ์ เชื้อสุวรรณ	นายช่างโยธา ๖ว	ทีมงานเครือข่าย
๙. นายไพโรจน์ กิ่งจะบก	นักวิชาการเกษตร ๕	ทีมงานเครือข่าย
๑๐. นางสาวรุทยาวิทย์ ตอทองหลาง	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๕	เลขานุการทีมงานเครือข่าย